

fikrin gelişerek yayılması mevcut üretim sürecinin de değişmesine yol açmaktadır.

Kars'taki Boğatepe Çevre ve Yaşam Derneği, yukarıda aktarmaya çalıştığım anlayış açısından en iyi örnektir. 15 yıl öncesinde neredeyse kaybolmakta olan Kavılca buğdayı İlhan Koçulu önderliğinde bölgede tekrar üretilmeye başlamıştır. Kavılca buğdayı ekimi başlamadan önce buğday üreticileri endüstriyel buğday ekmekte, ekilen buğdayları fabrikalara ya da araya giren komisyoncuya devretmekteydi. Ancak Kavılca buğdayı ile beraber üretim biçimi değişmeye başladığı gibi, üretim ilişkileri de değişim göstermiş, hatta bir süre sonra Kavılca buğdayına dayalı üretim egemen hale gelmiştir. Yani Kavılca üretimi, bölgede var olan tüm üreticilere yansımış, araçları büyük ölçüde ortadan kaldırmış, yerel pazarlar oluşmasını sağlamış, buğdayın ilişkili olduğu teknolojik süreci değiştirmiştir. Bölgede makinesini Kavılca buğdayına göre seçen değirmenler egemen olmaya başlamıştır. Bu, bölgede kalan endüstriyel üreticileri dahi Kavılca buğdayına iten etkenlerden biridir.

Buğdayın Akdeniz'deki Yolculuğu, buğdayın insan ile olan tarihsel ilişkisinin, endüstriyelleşme sonrası egemen gıda anlayışı içinde buğdayın yerinin ve yakın zamanda gerçekleşen alternatif üretim ve tüketim arayışlarının kapsamlı bir şekilde değerlendirildiği bir konferans serisi olmuştur.

Mesut Yüce Yıldız, Ege Üniversitesi, Tarım Ekonomisi Bölümü

kültürLab

DOI 10.32325/iaad.2018.39

Sanayi devrimine kadar öğrenmeden sadece sınıf ve belirli ortamlar bağlamında bahsedilmekteydi. Geçen yüzyılın başlarında farklı alanlarda, sınıf dışı öğrenme ortamlarında eğitim, müze eğitimi gibi başlıklar eğitim açısından bir hayaldi. Eğitim alanı literatüründe “dış mekânlarda da eğitim olması gerekir” benzeri tümceler geçiyordu. Bugün bu beklentinin örneklerini uygular ve tartışır hale gelen bir dünyada yaşıyoruz. Hatta “normal” öğrenme ortamlarının önüne geçen öğrenme alanları görmeye başlamaktayız. Türkiye için hâlâ kısıtlı sayıda çalışma olsa da artık bu yeni eğitim anlayışı hem üniversitelerde hem örgün eğitim kurumlarında hem de bazı özel kurum ve kuruluşlarda kendine yer bulmuş durumdadır.

Sınıf dışı eğitimin yaygınlaştırılma-

sı için Türkiye’de çeşitli sempozyumlar, seminerler, kurslar düzenleniyor. İzmir Akdeniz Akademisi’nde yapılan çalışmaların İzmir yereli için bir köşe taşı olduğu aşikârdır. 6 Nisan 2018’de düzenlenen “Öğrenme Ortamı Olarak Kültür Kurumları” başlıklı konferans, kültür alanında faaliyet gösteren kurum ve kuruluşları kültür odaklı nitelikli öğrenim çerçevesinde bir araya getirmeyi amaçlayan kurumlar arası bir işbirliği ağı olan kültürLab oluşumunun halka açık ilk çalışması olarak görülebilir. Bu konferansta İzmir, İstanbul ve Ankara’dan konu üzerine çalışan uygulayıcı ve akademisyenler sunuşlar yapmış, uygulama örneklerini aktarmış, Türkiye ve dünyadan çeşitli bakış açıları üzerinde tartışmıştır. Halka açık olan konferansa ilginin azımsanamayacak ölçüde olduğu söylenebilir.

kültürLab bu konferanstan önce çeşitli çalışmalar yapmıştı. Bu çalışmaları anmak, konferansın hazırlanışı ve önemi hakkında açıklayıcı olacaktır. kültürLab, İzmir Akdeniz Akademisi koordinasyonunda, İzmir Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sanat Dairesi Başkanlığı’na bağlı birimler, Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın İzmir’deki ilgili birimleri, Konak Belediyesi Oyuncak Müzesi, İzmir’deki özel kurum, kuruluş ve STÖ’lerin katılımıyla oluşturulan pilot nitelikte bir ağ yapılanmasıdır. kültürLab’ın oluşumunda hem belediyenin hem de yerel kültür-sanat yapılanmalarının yer alması önemli bir potansiyel oluşturmaktadır. Bu potansiyel gücün ortaya çıkarılması için her ay düzenli toplantılar yapan kültürLab üyeleri sanat ve kültürün halkla nasıl buluşacağıyla ilgili çalışmalar yapmaktadır. Bu fikir yürütmelerin sonucunda öncelikli olarak kültürLab içi bir müze eğitimi çalışmasının yapılmasına, sonrasında da müze ve farklı mekânlarda sanat eğitiminin nasıl olabileceğine ilişkin bilgilerin alan uzmanları tarafından halka açık konferanslarla aktarılmasına karar verilmiştir. İlk basamak olan müze eğitimi çalışması, kültürLab üyelerinden 30 temsilcinin katılımıyla Konak’taki İzmir Resim Heykel Müzesi ve Galerisi’nde gerçekleştirilmiştir. Burada kültürLab paydaşlarının kuramsal ve uygulama bilgisi artırılmaya çalışılmıştır. Çalışma, eğitimbilim insanı Uğur Değirmencioğlu ve Öğretim Görevlisi Erdem Erem tarafından kuramsal ve uygulama olarak iki bölümde düzenlenmiştir. Önce katılımcılara kuramsal olarak müze eğitiminin tarihçesi anlatılmış, sonrasında da uygulamalı bir müze eğitimi çalışması yapılarak kuramsal bilgi pekiştirilmiştir. İkinci basamak olarak belirlenen halka açık konferans ise iki ayrı oturumdan

oluşmuş ve uzman kişilerin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi'nde 6 Nisan 2018'de düzenlenen "Öğrenme Ortamı Olarak Kültür Kurumları" konferansının ilk oturumunda İzmir Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sanat Dairesi Başkanı Funda Erkal Öztürk'ün moderatörlüğünde Dokuz Eylül Üniversitesi, Arkeoloji Bölümü'nden Doç. Dr. Ahmet Uhri ile Ege Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü'nden Erdem Erem'in konuşmaları gerçekleştirilmiştir. Bu bölümde Uhri müze nedir, nasıl bir mekândır, müze ile arkeolojinin bağlantıları nelerdir, değerli olanı saklamak ve onu halka açmak nasıl bir çalışma gerektirir gibi temel başlıkları ele almıştır. Erem ise müze ve galeri ile farklı mekânlarda eğitimin Türkiye ve dünyadaki tarihinden; yapılan akademik, uygulamalı çalışmalarından bahsetmiştir. Ayrıca kültürel ortamların nasıl kullanılması gerektiği ile ülke genelinde ve yerelde neler yapılabileceğiyle ilgili konularda da bilgi vermiştir. İzmir Büyükşehir Belediyesi ve çeşitli sanat kurumlarıyla yapılan, yapılacak olan yereldeki çalışmalardan da bahseden Erem, sınıf dışı ortamlarda eğitimin ülkemizde git-tikçe arttığının da altını çizmiştir.

İkinci oturumda ise kültürLab Koordinatörü Gökçe Süvari'nin moderatörlüğünde Pera Müzesi Eğitim Programları Yöneticisi Eda Göknaç, İstanbul Modern Eğitim ve Sosyal Projeler Bölümü Sosyal Projeler Yöneticisi Melda Tütüncüoğlu ve İKSEV Basın ve Halkla İlişkiler Sorumlusu Sirel Ekşi'nin konuşmaları yer almıştır. Bu bölüm daha çok vakıf ya da özel kurum ve kuruluşlar açısından müze eğitimine bir bakış niteliği taşımaktadır. Tüm konuşmalarda şu ana kadar hayata geçirilen proje örnekleri hakkında bilgiler sunulmuştur. Ayrıca İstanbul ve İzmir'de bulunan müzelerin halkla nasıl buluşmaya çalıştığı, ülkenin sanat eğitimine nasıl destek verdikleri, yapılanma şemaları vb. konular üzerine de açıklamalarda bulunulmuştur.

Her iki oturum sonrasında da katılımcılardan gelen sorulara cevaplar verilme-yiş çalışılmıştır. Katılımcılar ayrıca fuayede de sohbet ve tartışma şansı bulmuştur. Bu açıdan, konuya ilgi duyanlarla alanda çalışanlar arasında köprü olmayı amaçlayan konferansın hedeflediği noktaya ulaştığını söyleyebiliriz.

Kendi adıma, konferans günü ortak bir hayali gördüğüm, hatta farklı yerlerde bile olsak o ortak hayali birlikte gerçekleştirdiğim insanlarla tanıştım. Hem konuşmacılar hem katılımcılar eğitim, sanat eğitimi ve kültürel alanlar üzerine emek

veren ya da emek vermek isteyen insanlardı. İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne, kültürLab'a, konuşmacı ve katılımcı arkadaşlarıma ve en çok da bilgi için konferansta bir araya gelen tüm hayaldaşlara teşekkür borçluyum.

İzmir Akdeniz Akademisi, kültürLab oluşumunun bu iki çalışması ile kültür paydaşlarının, halkın müze eğitimi, sanat eğitimi ile müzeler arasındaki bağlantıyı kurabilmelerine olanak sağlamıştır. Bu çalışmaların İzmir yerelinden hareketle ülkeye de bir vizyon sağlaması, bu konudaki farkındalığın artırılması açısından önemli katkılarının olduğu görüşündeyim.

Erdem Erem, Ege Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü; Çağdaş Drama Derneği İzmir Şubesi

İzmir Kültür Pla+formu Girişimi (İKPG)

DOI 10.32325/iaad.2018.40

İzmir Kültür Çalıştayı, İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından, İzmir'i kültür, sanat ve tasarım metropolü haline getirmek amacıyla 24 Ekim 2009 tarihinde Tarihi Havagazı Fabrikası'nda düzenlenmişti. Çalıştayın amacı İzmir için bir kültür stratejisinin ana hatlarının belirlenmesiydi. İzmir Kültür Pla+formu Girişimi'nin (İKPG) ilk adımı "inovasyon ve tasarım kenti İzmir" hedefinin bir uygulaması olan Kıyı Tasarım Projesi'nde atıldı. İKPG, İzmir Kıyı Tasarımı Kültür Sanat Çalışma Grubu'nda yapılan araştırmalar sonucunda, kentteki kültür-sanat aktörleri olan sanatçılar, akademisyenler, kurumlar ve bağımsız oluşumlar gibi bileşenlerin birbirleriyle iletişim içinde kalarak görünürlüklerini arttırabilecekleri bir ağ kurulması fikriyle ortaya çıktı. Bu ağın Akdeniz coğrafyasında çalışmalar yapmasını sağlayacak bir yönetişim modeli kurmak üzere 2014'te oluşturuldu.

İzmir Akdeniz Akademisi bünyesinde 2015'ten itibaren aktif bir şekilde çalışan İKPG, kültür ve sanat alanındaki farklı disiplinlerde üretim yapan birçok insanı bir araya getirerek, İzmir'de bu alanda bir ağ oluşmasına tüm bileşenleriyle katkı sağlıyor. İKPG bu ağı, "İzmir Kültür İletişim Toplantıları", "Pla+forum", "Modeller ve Stratejiler" ve "İKPG Yaz Okulu" başlıkları altında düzenlediği etkinlik ve buluşmalarla genişletiyor ve Pla+form isimli süreli yayını ve İKPG Yıllık'la kalıcı hale getiriyor. İzmir Kültür Haritası: Kültür-Sanat Mekânları 2017, Pla+form'un haritalama özel sayısı, bunlara ek olarak yayımlandı.

"İzmir Kültür İletişim Toplantıları"nda,